

Onderwerp	Datum
Van Gogh Nationaal Park i.o.	24 september 2019
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Afdeling	Doorkiesnummer
Ruimte	013 542 90 85
E-mail	Fax
paul.van.hoesel@tilburg.nl	
Postadres	Bezoekadres
Postbus 90155	Spoorlaan 181
5000 LH Tilburg	

Aan de leden van de gemeenteraad

Beste raadsleden,

Met deze brief doen wij verslag van de voortgang van het 'Van Gogh Nationaal Park' in oprichting. Dit naar aanleiding van ons collegebesluit om een samenwerkingsoverkomst aan te gaan met alle partners.

Het gebied in Brabant dat straks door het leven gaat als Van Gogh NP is niet nieuw. Sterker nog, het is al eeuwenoud en omvat grote aaneengesloten natuurgebieden van hoge kwaliteit met bossen, heide, vennen en zandverstuivingen en een hoge biodiversiteit, een prachtig cultuurlandschap met authentieke dorpen, kleinschalig boerenlandschap, slingerende beken en populierenlanen. Het is dit landschap waardoor Vincent van Gogh zich liet inspireren in zijn werken, waar zijn erfgoed nog op veertig plaatsen terug is te vinden en waar het landschap dat hij schilderde, ook nu nog in werkelijkheid kan worden beleefd.

Ook is de regio 'van' Van Gogh NP met bijna 2,5 miljoen inwoners de tweede economie van Nederland en één van de slimste regio's ter wereld. Het is een hotspot voor hightech, innovatie en design en het heeft een sterke maakindustrie. Uit steeds meer studies blijkt dat die internationale topositie mede te danken is aan een uitmuntend vestigingsklimaat op het gebied van natuur, cultuur én landschap. Het Van Gogh NP zal die positie verder verstevigen.

Strategie

Wij beseffen ons ook dat samenwerking noodzakelijk is vanuit de gedachte dat we een toplandschap niet alléén kunnen ontwikkelen. In samenwerking met regionale (overheid)partners hebben we de schouders gezet om ons ecologisch kapitaal, in samenhang met ambities in andere domeinen, te ontwikkelen en te versterken. Het Nationaal Park in oprichting bevindt zich grofweg in centraal Brabant, ook wel de binnentuin van Brabantstad genoemd.

Niet alleen het landschap van nu, maar juist ook het landschap van de toekomst, gekoppeld aan de grote opgaven van nu: de landbouwtransitie, de energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en uitbreidingen van woon- en werklocaties. Dat betekent niet dat er niets kan, maar dat zorgvuldig wordt gekeken of en hoe dit kan met ontwerpkracht en toevoeging van kwaliteit voor het landschap.

De strategie is om een schaa sprong naar provinciaal en (inter)nationaal niveau te maken. Het agenderen en positioneren helpt om deze aantrekkelijke Van Gogh regio te versterken. Denk daarbij aan (nieuwe) beleidsruimte, verbeterde regelgeving of financiële programma bijdragen. Een Van Gogh Nationaal Park i.o. geeft die kans.

Aanleiding

Nationale landschappen waaronder Het Groene Woud (HGW) en Nationale Parken en zoals de Loonse en Drunense Duinen (LDD) zijn sinds 2011 geen onderdeel meer van het nationale beleid. Ondanks dit gegeven heeft het Rijk in 2016 aangegeven nationale parken van (inter)nationale allure te willen vormgeven. Het programma 'Naar Nationale Parken van Wereldklasse' is gestart. Het concept 'Van Gogh

COLLEGE

National Park' is 2016 als bidbook ingediend bij het ministerie van LNV als bijdrage aan dit nationaal programma.

Het bidbook is opgesteld namens verschillende regionale samenwerkingsverbanden, waaronder HGW en LDD, Brabants Landschap en Natuurmonumenten. Gezien het enthousiasme bij het ministerie en bij de betrokken partners wordt nu gewerkt aan het verkrijgen van de status van Nationaal Park, tegenwoordig 'nieuwe stijl' genoemd. De status zou moeten worden uitgereikt door Minister Schouten als zij in september 2020 aanwezig is bij de Landschapstriënnale, als éénmalig (inter)nationaal evenement, waarvoor het Van Gogh National Park i.o. de gastregio is.

Perspectief

De basisgedachte is dat het Van Gogh National Park is bedoeld als vliegwiel voor de gezamenlijke integrale ontwikkeling van natuur, landschap, cultuur en regionale economie in relatie tot de grote ruimtelijke opgaven. Het Van Gogh National Park is dus geen museumlandschap, maar een samenwerkings-concept om te werken aan een kwalitatief hoogwaardig landschap van de toekomst. Met als basis de waarden waar Van Gogh voor stond. Kortom een verbindende Brabantse aanpak gericht op High tech, High green en High social.

Een nationaal park is een sterk merk en een (inter)nationaal onderscheidend verhaal. Het staat bij bezoekers van over de hele wereld bekend als gebied waar je schitterende natuur, bijzondere cultuurlandschappen en prachtige verhalen kunt vinden. Een nationaal park met de naam Van Gogh Nationaal Park is nog aansprekender. De combinatie van toonaangevende natuurgebieden ingebed in een aantrekkelijk agrarisch cultuurlandschap, een innovatieve metropolitane economie én de tastbare erfenis van Van Gogh maken het Van Gogh National Park uniek.

Een Van Gogh National Park in oprichting biedt kansen en zorgt voor extra (meerdaags) bezoek aan Brabant. Door Brabanders zelf, door Nederlanders en door bezoekers van verder weg. Van Gogh NP gaat voor duurzaam toerisme, gericht op kwaliteit in plaats van kwantiteit, met een goede balans qua spreiding van toeristische druk en afleiding van kwetsbare natuur. Goed voor ondernemers/MKB in het gebied en in de steden. Het creëert ook nieuw perspectief voor cultuurhistorisch erfgoed, en draagt zo bij aan de taak waar de Van Gogh Heritage Foundation in Brabant voor staat.

Daarnaast ligt het nu zeker niet in de bedoeling om het Nationaal Park in juridisch zin te ontwikkelen, beschermen, in te richten of nadere beperkende maatregelen te treffen. De rol van het Nationaal Park is juist dat je de 'waarde' van het landschap koestert en je zorgvuldig kijkt of en hoe dit je met ontwerpkracht en toevoeging van kwaliteit voor het landschap kan ontwikkelen.

Proces

Op 10 oktober wordt er een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin meer dan dertig partijen de intentie onderschrijven en meebetalen om samen te participeren in het project om het label 'Nationaal Park' te verwerven. De overeenkomst wordt ondertekend door o.a. overheden (ongeveer 20 gemeenten waaronder de 5 grote steden, 3 waterschappen, Provincie Noord-Brabant), maatschappelijke organisaties, zoals de natuurorganisaties (zoals Brabants Landschap, Natuurmonumenten, SBB, BPG en IVN), Stichting Zet, VisitBrabant, Van Gogh Brabant en door het bedrijfsleven, zoals RABO bank, ZLTO en VNO-NCW.

Dat is een volgende stap om structuur te brengen in samenwerking, sturing, beleidskeuzen en financiering. Daarnaast wordt in hoog tempo gewerkt aan het opstellen van een masterplan, welke in december dit jaar klaar moet zijn om in de stuurgroep te worden behandeld. Een masterplan of hoofdlijn is ook nodig om te voldoen aan de NP-criteria alsook om voor nu en de toekomst een gedragen handelingsperspectief te bieden en lobby in te richten.

Met vriendelijke groet,

namens het college,

drs. M.J.J Jacobs
wethouder